

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12:50
četrletno . . . K 6:30
mesečno . . . K 2:10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (insertate) se plačuje od četverostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 232.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, dne 11. oktobra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Slovenščina v Gradcu.

(Dopis iz Gradca.)

Že pred 20. leti se je v štajerskem dež. zboru slovenski govorilo in so se vlagale slov. interpelacije na vlado. Tako tudi letos. Vsi slovenski poslanci so tudi letos v Gradcu začeli govore slovenski. Toda v koliko ima smisel vlagati slovenske predloge in vprašanja, ter slovenski govoriti? Gotovo v graškem dež. zboru le v toliko, da varujemo pravice jezika, ravnopravnost. Da bi se dosledno slovenski govorilo, nima vrednosti. Zakaj poslanec govori? Da se ga razume, da prepriča, da pridobi druge poslance za svoj predlog. Da to doseže, ga morajo drugi razumeti. Kdo so? Izmed 87 se jih priznava 14 k Slovincem in 73 k Nemcem. Od teh 73 razumejo sicer spodnještajerski nemškutarji (Ornig!) slovenski, drugi ne! Slovenci torej smo in ostanemo zmiraj manjšina! Nobeden slovenski predlog ne more biti sprejet, četudi Nemci niso zanj. Četudi imamo torej gotovo pravico rabiti slovenščino, ne ustrezemo volilcem, narodu, če bi hoteli razpravljati slovenski. S tem, da trmo kažemo, ne bomo nikogar omehčali. Nemške pravicoljubnosti je zelo malo, če bomo pa dražili, ne bomo pravicoljubnost Nemcev povečali. Dokler pošiljajo štajerski Slovenci v dež. zbor v Gradcu svoje poslance v svrhu stvarnega sodelovanja, morajo pošiljati ljudi, ki dobro nemški znajo, ker drugače škodujejo sami sebi. Če Slovenci v Gradcu hočejo dokazati s slovenskim govorjenjem, da nemški ne znajo, tedaj je to le slab dovtip in ne dokaz politične zrelosti.

Toda kaj nam je soditi o letošnjih nastopih slov. klerikalcev v Gradcu? Pred vsem moram reči, da se mi ne zdijo odkritosrčni. Ko so lani začeli Slovenci obrambno gibanje zoper Nemce zaradi izgredov, so klerikalci molčali in pustili naprednjake na cedilu. Gospodarska osamosvojitve je greh, so rekli. Vse to, ker se Nemcem niso hoteli zameriti. Hoteli so se jim prikupiti. Kar se govorjenja slovenščine tiče, opozorim le, da Robič v Gradcu še nikdar ni slovenski govoril, ker se noče Nemcem zameriti. Predsednik kmetske zveze Rožkar v prejšnjem dež. zboru kljub prigovarjanju tovarišev ni hotel slovenski govoriti, jednako ne Terglav. Zdaj govorijo slovenski! Toda stavim, kar kdo hoče, da čez leto dni o tem spet ne bodo hoteli nič vedeti! Ali more tako nedosledno postopanje kdo odobravati? Ali more biti Slovincem koristno? Jaz pravim, da nas Slovence taka nedoslednost more pred svetom le osmešiti.

In kako sodijo klerikalci boj za ndomučenje slovenščine v Gradcu! Tako klaverno, da bolj ni mogoče. Če Terglav ali Vrečko slovenski govori, pravijo, da govori tako, ker nemški ne zna. Prosijo torej milosti, naj Nemci ne zamerijo. Če dr. Benkovič slovensko govori, ki zna dobro nemški, udriha s pestjo po mizl, rekoč, bom Vas že učil manire! Če ni popolnega miru

pri Nemcih, kliče glavarja na pomoč in razsaja. Če govori spet dr. Korošec, roti Nemce, naj ne mislijo, da jih Slovenci izzivajo, saj jih vodi le ljubezen do jezika. Če govori slednjič dr. Jančkovič, ki je glavarja namestnik, izjeclja popolnoma tiho kratek slovenski stavek da ne bi kot velik dostojanstvenik Nemcev s slovenščino razburil. Srečnega se čuti, da se mu ni nič zgodilo in da je v polnem teku nemške govornice, predno mu je začel kdo zaradi slovenščine ugovarjati. To je komedija in ne boj za pravice slovenščine!

Da slovenski poslanec bere svojo lastno interpelacijo namesto da se prebere ista jednako nemškim s strani predsedstva zbornice, ni nikakor častno za slovenski jezik in nikak uspeh, tembolj ker se nemška prestava izreče za merodajno. In baš s tem čitanjem lastnih slovenskih interpelacij, kar smatrajo Nemci za najhujše izzivanje, in kar po poslovniku niti utemeljeno ni, se slovenski klerikalci toliko vsajajo! Opozarjam in pribijem pa tudi, da skušajo Nemci baš zaradi teh interpelacij uzakoniti nemščino kot poslovni jezik, česar sicer ne bodo nikdar dosegli, kar bode pa izzvalo gotovo hude boje, od katerih Slovenci ne bodo imeli koristi, tem manj ker imajo med poslanci 7 Terglavov. Povdarjam tudi, da je bil vložen nemški predlog za spremembo poslovnika, ki bode gotovo sprejet in ki bode gotovo škodoval Slovincem kot manjšini, baš en dan potem, ko je dr. Benkovič zaradi odklonitve slov. predloga po mizl udrihal in markiral obstrukcijo ko je predlagal imensko glasovanje. Odgovornost nosi — dr. Benkovič!

Vprašanje izzivljivosti postopanja klerikalcev v rabi slovenščine je tako važno, da moramo o tem govoriti še nekaj besed. V tem oziru opomnim, da so slovenski klerikalni poslanci zaupno sami priznali, da so zadnje sredo vložili in brali slovensko interpelacijo zaradi onesnaženja Pake le zato, da bi se nad Nemci znosili, ker so v odseku odklonili slovenske meščanske šole. Ali je pa bil to primeren odgovor? Ali so zbornici dali vedeti vzrok? In kako se strinja to z besedami dr. Korošca, da rabi slovenščino iz ljubezni do naroda?

Kako se to strinja z razlogom Vrečka in Terglava, ki pravita, da slovenski govorita, ker nemški ne znata? Pri tem pride v poštev, da Terglav lani slovenski ni hotel znati, ampak je nemški bral. In pri vsem tem še složni niso! in se izgovarja eden na vihravost Vrstoška, drugi na razburjenost Benkoviča, tretji na oblastnost Korošca! Ali ni sramota, da nemški „Volksblatt“ to needinost svojim svojim klerikalnim bratcem izrecno in utemeljeno javno očita!

In če je bilo, kakor klerikalci sami pravijo, slovensko branje interpelacije preteklo sredo le demonstracija, ali se je izvršila dostojno in ob pravi priliki? Dejstvo je, da se ni razpravljalo ta dan kakor sploh v celem za-

sedanju o nobeni zoper Slovence naperjeni zadevi izvzemši izpremembo poslovnika. In še več! V sredo je bil sprejet Terglavov slovenski utemeljevanje predlog zaradi toče v celjskem okraju, akoravno so ta predlog Nemci, koga je bil dr. Benkovič slovenski utemeljeval, enkrat že odklonili in je bilo po poslovniku naravnost nepriljubno vnovič o njem sploh razpravljati. Nemci so s tem storjeno krivico popravili in sicer zvito in premišljeno, da bi se vladi prikupili. In baš v ti seji je bral dr. Vrstošek slovensko interpelacijo in sicer kakor so njegovi kolegi večstransko priznali v svrhu demonstracije!

Ne bodem rekel, da se ne sme demonstrirati. Ne pravim, da bi klerikalci morebiti s svojim postopanjem vsled drugih razmer ne dosegli nekaj. V politiki vidimo mnogokrat baš neverjetne in nepričakovane posledice takih vzrokov, ki naravno drugače učinkujejo. Toda jaz pravim, da tako postopanje, kakor slovenski klerikalci delajo s slovenščino, utegne še mnogo Slovincem škodovati. Jaz ne verujem, da bodo Slovenci na ta način v Gradcu uspehe dosegli. Ne govorim iz strankarstva. Ne želim blamaže slovenskih klerikalcev, ampak se je le bojim, ker bode oškodovala slovensko stvar. — Kakor je iz poročil nemških listov in stenografičnih zapiskov razvidno (iz „Slov. Gospodarja“ seveda ne!) zastopnik narodne stranke naših klerikalcev ni na cedilu pustil, ko so Nemci divjali zaradi slovenščine.

Baš dr. Kukovec je po priznanju nepristranskih ljudij najsrečnejše zavrnil žalitev slovenščine z besedo „idijom“ s strani dež. glavarja. Baš on je ožigosal odklonitev Benkovičevega predloga o podporah kot narodno sovražstvo. — Zahteval je zadoščenje v imenu kmetov celjskega okraja in dosegli smo to zadoščenje s sprejetjem poznejšega jednakega predloga Terglavovega. Edini dr. Kukovec je pred vso zbornico opozoril na pravno podlago in veljavno cesarsko odredbo glede rabe drugega dež. jezika v dvojezičnih deželah. Ne navajam tega v pohvalo, ampak, da se narodna stranka zavaruje pred sumničanjem, ako kljub temu izjavlja, da smatra način boja slovenskih klerikalcev za pravice Slovincem v doželnem zboru v Gradcu kot nedosleden, nepremišljen in slovenski stvari škodljiv. Minili so tudi pri Slovincih že oni časi, ko je bil vsak smrkolin junak, ako je krepko živijo vpil. Pravice slovenščine v graški deželni zbornici se morajo čuvati. Obsojati pa moram vihravost in nedoslednost v rabi slovenščine s strani klerikalne delegacije v Gradcu. Prepričan sem, da klerikalci hočejo pridobiti le nekoliko slave pri neumnih bralcih klerikalnih časopisov. Prepričan sem tudi, da je namen klerikalcev zakriti nesposobnost svojih 7 Terglavov za stvarno delo v deželnem zboru. — Smatram za svojo dolžnost, da sem slovenski javnosti to pravočasno odkrito pojasnil.

S tem odklonim* tudi vsako odgovornost za morebitne usodne posledice vihravosti klerikalne politike v Gradcu. Kajpada privoščim klerikalni stranki tudi vse zasluge, če s svojo nenaravn taktiko proti pričakovanju za štajerske Slovence doseže kake uspehe, o čemur pa, kakor povedano, zelo zelo dvomim. Slovenska javnost je dolžna sama sebi in narodu, a se ne da omamiti in varati s klerikalnim narodnim bahaštvom, kajti sicer utegnemo Slovenci doživeti po letošnjem zasedanju dež. zbora — strahovitega mačka!

Politična kronika.

v Skupna seja nemško-naprednih in nemško-klerikalnih vodij se je vršila v soboto na Dunaju. Oficijelno poročilo pravi, da so se posvetovali vodje obeh strank o narodnih vprašanjih na Nižjem Avstrijskem in da se je dosegla popolna edinost. Glede postopanja po vladni izjavi o sankciji postave Kolisko-Axmann so se posvetovanja včeraj nadaljevala. Interesantno pa je, da so nekateri poslanci sestavili zakonske načrte, po katerih bi se naj upeljalo v deželni zborih nemških kronovin nemščina kot izključni poslovni jezik, vsi predlogi in interpelacije bi se morale staviti nemški in podpore bi se smele dajati le takim društvom in korporacijam, ki imajo nemščino za poslovni jezik. Sploh se je izrazila želja, da bi se naj „uredile“ narodnostne razmere v vseh enojezičnih avstrijskih nemških pokrajinah. — Nemci potem takem osokoljeni po vladni izjavi glede lex Kolisko, ki je proglašala moč za pravico, upajo, da bodo za vselej ubili narodne manjšine v nemških pokrajinah. Posebej velja to Slovincem na Koroškem in menda tudi na Štajerskem ter Čehom na Nižjem avstrijskem. Toda predno se Nemcem ta nakana posreči, se bomo bili — in ne ve se nič, kje bode zmaga! Živim ljudem se ne dado usta zamašiti.

v Državni zbor. Včerajšnja „Wiener Zeit.“ je priobčila cesarski patent za sklicanje državn. zbora. V vladnih krogih upajo, da se bode po kravnih kupcijah z raznimi strankami posrečilo sestaviti sprejemljiv načrt za delo. Zlasti je verjetno, da se bode v tem zasedanju posrečilo spraviti finančni zakon pod streho. Glasilo češke napredne kmečke stranke „Venkov“ se ukvarja včeraj na uvodnem mestu s položajem. List opisuje najprej vse čine nemškega nasilja in prevzetnosti zadnjih mesecev, konstatira, da pride „Slov. jednota“ skonsolidirana in močnejša v državni zbor ko je bila kedajpoprej in sklepa: Povsod vlada nezadovoljnost, povsod slišite pritožbe in tožbe; nikdo nima vere v sedanje stanje. Ne tisti srečniki, ki imajo politično moč v rokah, in tem manj one stranke, katerih narodi nimajo nič ali ne zadosti pomočkov za delavno življenje. V takih razmerah se snide avstr. državni zbor. Kakor se kaže in se da spoznati iz pisave nemških listov, Nemci niti prav ne vedo, kaj jih

čaka na Dunaju. Ali pa so tolažbe nemških listov glasoviti Galgenhumor?

v Položaj na Ogrskem. Po poročilih iz Dunaja in Budimpešte namerava cesar prih. teden poklicati v avdienco zaupno osebo iz stranke 67-nikov, ki bi sestavila ministerstvo. Košutovi str. bi se ponudilo nekaj portfeljev. 67-niki zahtevajo v takem slučaju nekaj vojaških koncesij, da bi eventualno na podlagi teh nadalje svojega programa in pa Deakovih idej začeli event. boj proti neodvisni stranki. Ta se je po pisavi njenega glasila „Budapest“ že za sedaj vdala v misel, da ne dobi ceje vlade v roke in čaka samo ugodnega trenutka za boj proti Dunaju in 67-nikom.

Drobne politične novice.

v Lažnjiva novica o pomiloščenju Černovskih obsojencev. Ogrski korespondenčni biro je razposlal nedavno tega vest, da je cesar na prošnjo madžarskega škofa Parrayja pomilostil černovske obsojence. To uradno poročilo se je tako razumelo kakor da je vsem odpuščena kazen. Stvar pa je drugačna: Vseh obsojencev je 40; kazen se je sedaj odpustila 20, ki so dobili najmanjše kazni, ostali pa morajo v zapor.

Bodoči mož je — Körber? „Prager Tagbl.“ poroča, da se bodo kmalu v avstr. notranji politiki zgodile velike spremembe. Mož, ki jih bode povzročil in vodil je — dr. E. pl. Körber. On bode prevzel tudi Bienertovo nalogo, da sestavi parlamentarno ministerstvo.

v Weidenhoffer-Vrbdoufatef. Senzacija je vzbudila pred kratkim vest, da je vodja nižjeavstr. Nemcev drž. posl. Weidenhoffer — češkega pokoljenja in se je pisal poprj Vrbdoufatef. Cela njegova rodbina v Napajedlu in Nemškem Brodu je češka. Znamenito je tudi, da je Vrbdoufatef očitel v nižjeavstr. dež. zboru renegatstvo — Bjelohlavek. Kakor se vidi, afera Woschnagg-Aistrich ni ostala brez posledic. Nemški minister rojak Schreiner je sicer tudi nosil kot dijak čamaro a ta smatra molk za najprimernejšo orožje na taka hndobna očitanja.

v Španska vojna pri Melilli. Po uradnih podatkih španskega finančnega ministra stane španska armada pri Melilli državo vsak dan 1 mil. pezeta. — Francoski listi hučo napadajo Španijo zaradi poročila, da misli zasesti večjo maročansko pokrajino in zahtevajo, da Francija protestira.

v Srbski vojniminister, general Živkovič, je zaradi slabega zdravja odstopil.

Bratenje Poljakov z Madžari. Poljska deputacija, ki se je udeležila madžarske žalne slavnosti v Aradu (Dne 6. okt. 1849 je dal tam avstr. general Haynau ustreliti 13 generalov madžarske uporne vojske. Op. uredn.) se je oglasila 9. okt. v ogrski državni zbornici. Ob tej priliki sta slavila Poljak Stamirovski in — Justh prijateljske zveze med Madžari in Poljaki.

v Manifestačni protiklerikalni shod se je vršil minulo soboto večer na poziv češkega odseka „Svob. misli“ na žofinskem otoku v Pragi. Na shodu je govoril med drugimi prof. Drtina o „klerikalizmu“. Obširno je naslikal poslušalcem historijo boja, katerega je zmogovito izvojevala cerkev za prevlado v šolstvu. Govornik je citiral besede dr. Ed. Grégra v drž. zborni: „Češki narod vidi v svoji šoli hišo svetlobe in ne dovoli, da bi se na okno obesila črna kuta, ki bi hišo svetlobe spremenila v temnico.“ Pozval je slednjič vse napredne stranke k boju proti klerikalizmu. Dr. Heller je govoril o nastanku klerikalnih telovadnih društev in označil „čuče“ za mednarodno rimsko organizacijo ki so spro-

fanirali in pretvorili sokolsko idejo Myroslava Tyrša, kateremu je bil edini bog božanstvo ljubezni in osvete.

Dnevna kronika.

v Umor odvetnika dr. Levickega. Janina Borovska, ki je bila poleti umorila odvetnika dr. Levickega v Krakovem je zaslišana. Preiskavatelj je podalke že izročil pravdniku, ki bode dvignil obtožbo. Borovsko bo zagovarjal dr. Azalay.

v Reforma angleške cenzure. Parlamentarni odbor, ki mu je bilo poverjeno, da prouči reformo angleške gledališčne cenzure, je dovršil svoj posel! Ne bodo sicer popolnoma odstranili cenzure, ali moč cenzorja bodo zmanjšali in omejili njegove pravice. On ne bo mogel več nikake predstave preprečiti, ampak šele po predstavi, ki jo bo uprizoril ravnatelj na lasten riziko, bode cenzor lahko povzdignil svoj glas.

v Madžari v vojni mornarici. Kakor poročajo z Reke, je letos uvrščeno tamkaj v vojno mornarico 76 madžarskih novincev, ki so dospeli iz Vel. Kaniže. V Pulo je pa prišlo 56 madžarskih novincev, ki bodo po nalogu vojnega ministerstva uvrščeni v c. in kr. vojno mornarico. To povelje je dalo vojno ministerstvo na izrecno zahtevo Wekerlovega ministerstva, da se tako tudi pri vojni mornarici spoštuje pariteto Madžarske. Na ta način je letos unovačen skoraj tretji del rekrutnega kontingenta, določenega za mornarico, iz samih pristnih Madjarov.

v Razprava proti Friedjungu, ki je bil v raznih nemških listih nesramno oklevetal hrvatsko-srbsko koalicijo, se bode vršila 5. decembra na Dunaju in bo trajala nekako 15—18 dni. Senatu bo predsedoval svetnik višjega dežel. sodišča dr. Wach.

Štajerske novice.

v Naše slovensko Celje mora znamenovati v zadnjem desetletju lep napredek, ki še ni toliko izražen v številkah zadnjega ljudskega štetja, tembolj pa v gospodarski okrepitvi, ki daje mestu tudi že močno slovensko lice. Kar je vstvarilo prvo narodno navdušenje, to so je tuptatam podrlo, utrdila in razširila pa so se nešteta podjetja; obrt in trgovina dobivata realno podlago, ki se ji ni več bati za obstoj in naraven razvoj. — Imamo v Celju samem že močno zavedno slovensko občinstvo, ki zvesto podpira domače obrtnike in trgovce. Gotovo še ni vse v redu in se še tuptatam greši, priznati pa si moramo, da smo v tem pogledu mnogo dosegli in da smo v marsičem lahko za vzgled drugim mestom, kjer je v tem oziru še premalo principa! Celjska okolica je slovenska, dasi še ne dovolj zavedna, da bi strla moč nemštva v Celju — v lphvalo jej pa tudi lahko rečemo, da kaže tako neorganizirana in zapuščena, kakor je (slov. okol. šola!) še dovolj naravne sile. Pri vsem igra zopet važno ulogo večja ali manjša solidnost slovenskega obrtnika, večja postrežljivost in boljša strokovna zmožnost. — Preživeli smo srečno čase, ko je veljal za Slovence le oni, ki se je ob vseh potrebnih in nepotrebnih prilikah kot tak razkričeval in pozabil pri tem na nemškega konkurenta, ki mu je odvezel slovenske odjemalce. „Svoji k svojim!“ — in po pravici; to morajo predvsem pomniti tudi narodni obrtniki in trgovci, sicer se bomo vedno pritoževali, in posamezniki, ki so povsod konsekvantni, bodo pa trpeli in bodo oškodovani. Slovensko Celje imej pa tudi slovensko lice! Ta želja je pač tako skromna in danes že tako naravna, da se le čudimo potrpežljivosti narodnega občinstva in neki zanikernosti ali naivni bojazni naših ljudi, ki se skrivajo pod nemškimi ali dvojezičnimi firmami, katere so povsem nepotrebne in njim ne prinašajo niti vinarja več. Pač pa mora to odbijati slovenske ljudi, ki vidijo,

da ima obrtnik tako malo narodnega ponosa in da tako malo spoštuje naroden ponos onih, ki zahajajo k njemu! Čemu ta nedoslednost, to suženjsko polovičarstvo, ki se mu nasprotniki zasluzeno posmehujejo? Očistimo Celje, kolikor je našega, tujih madežev, dajmo slovenskemu Celju — slovensko lice! Da ne bo ostal ta klic zopet neusliščan, opozarjamo na to naše narodno občinstvo, da stori svojo dolžnost v vsakem oziru in da se v tem pogledu zaveda, da ima tudi pravico nekaj zahtevati. **Celjan.**

v Iz Celja. Glasilo tukajšnjih septemberskih pretepačev naznanja, da sta z odloki najvišjega kakor deželnega sodišča oproščena mladi Derganc in pa neki Mehlsack, katera sta bila obsojena zaradi udeležbe pri lanskim septembarskih izgrediv. Radovedni smo samo, zakaj se ni postopalo tako tudi v Ljubljani?

v Predstave v celjski mestni šmiri so se že pričele. Slišimo, da jih pridno obiskujejo tudi Slovenci. Kedaj jih bo „vahtarica“ za to pohvalila?

v Celjski Sokol priredi 14 listopada t. l. v Sokolskem domu v Gaberjih pri Celju „Martinov večer“ z obširnim sporedom, na kar že sedaj opozarjamo.

v Poročil se je g. sodnik dr. Štefan Sagadin na Ptuj z gco Marico Vasič iz Celja. Poroka se je vršila v Gradcu, Častitamo!

v Ne ve, ne kod ne kam. V soboto ob 8. uri je orožnik prijel v Celju nekega moža delavca, ki ne ve za svoje ime, ne pove, odkod je prišel in se ne zaveda, kaj je.

v Prisiljenke revoltirajo. Že dalje časa ni bilo vse prav v prisilni delavnici v Lankovicah. Ko pa je prišlo v zavod novo gospodarstvo, so začele prisiljenke kovati načrte, kako bi si mogle olajšati stanje, ali se pa celo oprostiti. Mislile so, da se bodo sporazumele z rudarji iz Köflacha in da bodo z njihovo pomočjo lahko ušle. Že marca in aprila je prišlo med njimi in med sestrami do hudih preprirov, ki so postali tako opasni, da so redovnicam morali pomagati orožniki. Oni čas so besne babe razdejevale vse: stekla, les na oknih, klopi, peči, luči, steklenice itd. Okrajni glavar je komaj napravil red. Deloma so bile zločinke obsojene že 11. julija, deloma pa šele to soboto. Ana Tomše, Franca Celan in Marija Zakušek so bile obsojene na 3 mesece ječe, Rozalija Perklíč pa na šest tednov.

v Zaradi ljubega zakona. Leta 1897 se je v Trbovljah omožila Neža Dečman z rudarjem Mihaelom Novakom. Nekaj let sta dobro vozila, a ko je prišel l. 1903 rudar Franc Levičnik k njima na stanovanje, je bil Novak vse, le mož ne. Levičnik ga je bil čisto nadomestil. Zakon je bil tako zamotan, da se ni več vedelo, kdo je pravi mož. Ker Novak polovičarstva ni maral, se je dal ločiti. Nežika in Levičnik sta pa srečno skupaj živela. Da bi se mogla zopet omožiti, si je ona preskrbela v Hrastniku potrebne papirje in oba sta odšla na Nemško, od tam pa v Ljubno ob Muri — pred altar. Sedaj sta oba zatožena radi dvojnega zakona. Trdita, da bi se ne bila vzela, a mislila sta, da je Novak v Ameriki, kamor je šel pozabljat svoje gorje, umrl.

v Planinske vesti. V Savinjskih planinah je doba za hribolazce zatvorjena. Največ obiskovalcev je bilo v Frischaufovem domu na Okrešlju, namreč 452, od katerih je bilo 328 Slovencev, 19 Čehov, 3 Hrvati in 102 Nemca; dam je bilo 77. Po planinskih društvih so razdeljeni: 135 članov S. P. D., 30 dijaških legitimacij S. P. D., 20 članov D. u. Ö. A. V.,

4 Ö. T. K., 2 St. G. V., 1 Sud. G. V., 1 Club Alpino Fiumano. — V Kocbekovi koči pod Ojstrico je bilo 112 oseb in sicer: 83 Slovencev, 10 Čehov, 1 Hrvat in 29. Nemcev. Po društvih so bili: 33 S. P. D., 2. D. u. Ö. A. V. 1 Ö. T. K., 2 Touristenverein Naturfreunde, 25 z dijaškimi legitimacijami. — V spominski knjigi S. P. D. na Ojstrici je vpisanih 70 oseb, 25 S. P. D., 42 nečlanov slov. in 3 Nemci — v nemški knjigi 42. — V Gornjegrajski koči na Menini je vpisanih 134 oseb, med temi 13 S. P. D., 1. D. u. Ö. A. V., drugi pa z legitimacijami in nečlani, med katerimi je všteto 26 šolarjev iz Bočne. — V Mozirski koči na Goltéh je bilo 68 oseb in sicer: 13 S. P. D., 3 D. u. Ö. A. V., 1 Hrvat, drugi nečlani. — V Lučki koči, ka se rabi samo za slabo vreme ali za odpočivanje, je vpisanih 13 oseb. Obisk Hausenbichlerjeve kočice na Mrzlici nam je še neznan.

Pri Piskerniku v Logarski dolini je v nemški koči vpisanih 296, mnogo se jih gotovo ni vpisalo.

v Solčavi je vpisanih pri gosp. Krist. Germel 275, pri g. H. Herle 229, v Lučah v gostilni pri Radulu 368. — Letos se je opazilo večje število turistov proti drugim letom, čeprav bi to število še bilo lahko mnogo višje, vsekakor pa slovenska turistika polagoma napreduje.

v Zahvala. „Klubu slov. naprednih akademikov v Celju“ je darovala velecenjena gospa Olga dr. Kapusova v Gradcu krasno zbirko juridičnih knjig, za kar se ji tem potom odbor najiskreneje zahvaljuje.

v Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabral g. not. kandidat Juro Detiček blizu 10.000 rabljenih poštinih znamk. To je v tem oziru od ene osebe gotovo rekord!

v Iz Huma pri Ormožu. Trgatev se pomalem počenja, ker grozdje od dežja poka. Večina jih še bo počakala, da bo kapljica boljša. Lanskega pridelka ne bo. Humsko vino bode še bolj zaslovelo po najnovjšem odlikovanju v Gradcu.

v Iz Radgone. Raznašalca kapelskega peka Nedoka je v četrtek nekdo v Radincih, ko je za nekih deset kron kruha razprodal, napadel in umoril. Zločinec je revežu razparal trebuh, da so začela siliti črevesa na dan in je potem vrgel truplo v Muro. Našli so ga na neki plitvini v strugi.

v Iz Slovenske Bistrice. Takaj so zaprli rodi ropa, ki je bil izvršen na poti iz Gornje Bistrice v mesto na dveh učencih trgovca Pinterja, dva fanta, Tramška in Raba. Sumi se, da sta ona dva odvezla dečkoma denar.

v Iz Gornjegograda. — V zadnji številki „Slov. Gosp.“ je znani gornjegrajski poštenjak priobčil o obče priljubljenem in velezasluznem gospodu Kocbeku zopet nesramno notico. Da je g. Kocbek mož dela, kojemu je celo njegovo, s trnjem posuto življenje en delaven dan, vemo vsi, ki ga poznamo. Zato upamo, da bo prešel g. nadučitelj tudi sedaj mirno preko te notice na dnevni red. Obriti, a vendar brkasti in kosmati dopisnik „Slovenske Gospodarja“ ne seže g. Kocbeku vkljub svoji kilometrski dolgosti niti do gležnjev.

v Ujet ubijalec. Onega Vihernika, ki je v Levcu zaklal mladega Pungartnika, niso mogli cel teden zaslediti. Nikdo ni mislil, da bo tako predrzen in prišel v Celje. Ali vendar! V soboto nekako krog prve ure popoldan sta ga prijela v neki žganjarni v Gosposki ulici orožnik Leskovšek in stražnik Bučar. S tem sta shranila enega največjih divjakov v savinjski dolini.

v Iz Ptuj. V petek se je zabaval voditelj pletarske šole na Bregu, I. Horvat, z dvema tujcema, ki sta da-

vala za vino. Čez nekaj časa je prosil eden, naj mu Horvat dovoli, da poskusi njegovo kolo, kar mu je ta rade volje dovolil. Ker pa kolesarja ni bilo dalje časa nazaj, je Horvat hotel vprati njegovega prijatelja za ime ubeglega, a tudi ta je izginil brez sledu.

O potresu še vedno dobivamo poročila od vseh strani, kakor od Središča, Gornjega grada, Ormoža, Maribora, Žetal, ter njihovih bližnjih okolic. — Tudi včeraj, v nedeljo, ob 6. uri 35 minut zjutraj se je čutil v Celju potresni sunek, kateremu je baje sledil proti 7. uri drugi. Neki dopisnik nam od Sv. Barbare niže Maribora piše, da so ga tudi tam čutili med rano mašo, vsled česar je pač pomota izključena.

Kaplan Kranjc — rudosledec. Kaplan Jožef Kranjc, ki pastiruje sedaj v Hočah, rova v bližnjem gozdu pod zemljo in išče nečesa. Nekateri trdijo, da išče zlata in srebra, drugi, ki vedo, da duhovnikom za take posvetnosti ni mar, pravijo, da hodi kot arheolog za turškimi grobovi, najbolj je pa razširjeno mnenje, da bi rad našel premog, s katerim bi netil ubijajoči ogenj klerikalizma v svoji okolici.

Iz Radgone. Čevljar Koželj iz Potrne je več v gostilni kakor doma. Pijan pride pozno po noči domu in razgraja nad vsem in vsakim, ki mu pride pred oči. V soboto je zopet prišel domu, kjer je napadel svojo pridno, spečo ženo, ter jo začel pretepavati in gnosti po prsih. Uboga žena je prestrašena ušla v sami srajci k sosedu, dočim je surovi mož doma vse stolkel in potrl. — Zagovarjal se bo pred sodiščem.

Iz Radgone. Posestnik Stromič iz Starevinec je hotel 20. julija kravo na sejem s potnim listom, ki se je glasil na sejem 6. julija. Zagotavljal je, da ni našel župana doma in da je list zato sam ponaredil. Radi ponarejanja javne listine je bil obsojen na 14 dni ječe.

Iz Rogatea. Od sedaj bo od tukajšnjega poštnega urada šel poštni sel po šestkrat na teden k Sv. Roku. Do sedaj se je to godilo le trikrat.

Društvo nemških zdravnikov v Avstriji. Statuti društva za Maribor z okolico in Celje z okolico so odobreni. Ustanovili bodo spodnještajerska krajna društva v Mariboru, dne 17. t. m. Na ta dan so navestili svoje posesti tudi zdravniki iz Koroškega in Tirolov.

Iz Maribora. Mirzeslav vitez Nowakowsky, ki je bil hotel ustreliti svojega brata in je potem sebi pognal kroglo v oko, na kar so ga prepeljali v bolnišnico, se vede včasih kakor besen. Trpeti mora grozne bolečine, kajti pride mu, da zdivja, vsled česar ga odvedejo v prvi razred, kjer ni toliko bolnikov in njegovo početje ni tako nevarno. Ne morejo dognati, ali mu je divjati namen, ali pa se mu začasno res zmeša.

Kranjske novice.

Razvoj tujskega prometa v Bohinju je letos nepričakovano napredoval in je gotovo, da postane Bohinjska Bistrica središče tujskega navala na Kranjskem. Zato pa ima take izvanredne lastnosti, ki jih lahko iščemo širom sveta. Posebnost Bohinja je namreč bohinjska zima, katera se v svoji krasoti lahko meri s švicarskimi mesti Št. Moric in Davos. Deželna zveza za tujski promet je napravila z velikimi stroški nad 2 km dolgo sankališče, in sicer nalašč v ta namen in ga je opremila z vsemi modernimi potrebščinami. Uspeh je bil izvanreden in pretečeno zimo je prišlo nad dva tisoč obiskovalcev. Ob nedeljah so bile vse gostilne, posebno pa grand hotel „Triglav“, polne, tako da je včasih pro-

stora primanjkovalo. Letos se bode sankališče še razširilo, napravilo se bo žrsališče in uvedel tudi šport s smučmi. Ni dvoma, da bode letos naval občinstva še večji, posebno se pa dela na to, da bodo tujci vsaj za nekaj časa tudi po zimi šli uživati zimske krasote teh krajev. Z Bohinjske Bistrice se bo sčasoma zimski šport razširil po drugih gorenjskih krajih, posebno na Bled, tako da bode Gorenjska tudi pozimi polna življenja in prometa.

Kranjski deželni zbor. Sodeč po samolastnem in krivičnem postopanju klerikalne večine v kranjskem deželnem zboru, moramo pač Slovenci samo Boga hvaliti, da nam naša duhovščina ne gospoduje po vseh slovenskih deželah! Poročali smo že, da se klerikalci trudijo razveljaviti izvolitev narodno-naprednega poslanca Lenarčiča v notranjskih in Višničarja v dolenskih trgih in mestih in sicer zato, ker bi lahko tam zmagali klerikalci, ako bi volile zraven tudi vasi, ki tvorijo s trgi in mesti eno občino. Štajercu, ki ve, da je na Štajerskem povsod upeljano tako, da volijo samo trgi in mesta kot kraji katastralne občine, se zdi kar čudno, kako skušajo sedaj klerikalci falzificirati jasen zakon! Se vidi, da so se od svojih nemških kršč. - socialnih bratov mnogo naučili! Napredno-kranjsko časopisje je to protipostavno klerikalno početje enoglasno obsodilo kot navadno politično lopovstvo. Ko se je minulo soboto glasovalo o Šusteršičevem predlogu, ki pa je sicer v toliko nasproten poročilu verifikacijskega odseka, da izroča celo zadevo v pregled ustavnemu odseku, se je proti tej klerikalni finti, ki pa je bila sprejeta, dvignila hrupna obstrukcija narodno-naprednih poslancev; Turk je tolkel po mizi, Supančič trompetal in konečno so sfrčale v dvorano smrdljive bombe. Seja se je morala dvakrat prekiniti. Disciplinarni odsek je sklenil izključenje poslanca Turka in Supančiča za 3 seje; ker nista hotela iti iz zbornice, so ju hoteli siloma odstraniti, pri čemur je došlo do pretepov. Končno sta se udala in šla. Galerija je bila polna naprednjakov, ki so z burnim ploskanjem in klici spremljali boj narodno-naprednih poslancev proti klerikalni naslinosti. Šukljeju so klicali: Živijo policaj! Judež Iškarijot, iz liberalca si postal klerikalec! i. t. d. Prihodnja seja se vrši danes. Na Kranjskem se bode, kakor vse kaže, oživel boj proti rimskemu strupu in tiranstvu, boj, ki bo oživil in osvežil napredne sile. Vstrajajte!

Nesreča na dolenski železnici. Vlak iz Novega mesta proti Ljubljani je na Grosupljem trknil v soboto ob tovrni vlak. Eden voz tretjega razreda je skočil s tira. Ponesrečen ni bil nihče, samo vlaki so imeli pol ure zamude.

Koroške novice.

Koroški deželni zbor je odgoden; v zadnji seji so nekateri poslanci interpelirali radi silnih nalivov. Deželni predsednik jim je povedal, da je na vse strani odšlo vojaštvo na pomoč.

Društvo „Südwacht“, zveza koroške nemškutarske in nemške mladine praznuje 6. decembra 10 letnico svojega obstanka.

Četirinog plišče je našel pek Wenger iz Beljaka na nekem koruzišču blizu mesta. Živalica je zdrava in vesela.

Koroški deželni proračun izkazuje 900.217 K deficita.

Povodenj je zahtevala še več žrtev, kakor se je prvotno mislilo, tako na blagu kakor na ljudeh in živini. Drava nosi mostove, dele mlinov in žag in izruvana drevesa s seboj. Zila

je tudi izstopila iz svoje struge. V Podklostru so utonili trije otroci. Krka in Metnica ste zelo narasli. Mnogo cest in množina polj je preplavljenih. Labodska dolina je vsled povodnji zelo trpela. Vse je pod vodo. Potok Granica ob štajerski meji je napravil ogromno škodo. Ribe so skoro vse uničene. Na stotine postrvi leži mrtvih okrog. Poročila o vedno novih nezgodah še dohajajo.

Pred zaporom umrl. Postrešček Matija Kaminig v Celovcu, ki bi bil moral v soboto, 9. t. m. radi neke sleparije v dvomesečno ječo, je tik pred zaporom umrl. Da bi se pripravil za „zasedanje“, se je še šel prej kopat, a v vroči kopelji ga je zadela kap. — Ta jih je pa nabrisal, sodnike!

Primorske novice.

Oj ta napuh! Te dni se je dogodila v tramvaju, ki je vozil iz Barkovelj v Trst, mala, a menda zelo redka nezgoda. V vozu se je naenkrat slišalo nekako piskanje, podobno cviljenju. Potniki so se spogledovali, a nikdo ni mogel razumeti, kaj naj to piskanje pomeni. Po daljšem opazovanju je bilo opaziti, kako je neka gospa ali gospica menjavala barve. Oči radovednežev so se vprle vanjo in zagonetka je bila rešena. „Nesrečnica“, ki je bila prej na prsih lepo vzbočena, je vsled piskanja izgubila eno stran prsi! Kavčuk je bil počil in zbogom — polovica umetnega okraska! Nekdo, ki se menda umeje v te skrivnosti, pa je razlagal, da so kavčukovi „podkladki“ napolnjeni z zrakom, ki pa izpuhteva, ko se „stvar“ po nesreči pokvari; in to je povzročilo omenjeno piskanje!

Iz goriške trgovske-obrtne zbornice. V četrtkovi seji te zbornice je bilo med drugim sklenjeno, da ni podpirati prošnje Hilarijanske tiskarne za otvoritev knjigarne v mestu, gledé na to, da jih je v Gorici že zadostno število.

Aretirani tatovi kolekov. Ob svojem času so ukradli neznan tatovi v Afričevi tobakarni kolekov in menic za 2000 K. Sedaj se je posrečilo policiji prijeti dotične uzmoviče, ki sta Dominik in Armin Germig, oče in sin. Sin je takoj priznal, da je ukradel knjigo s koleki, ki jo je sežgal, koleke pa prodal. Policija preiskuje sedaj komu so bili koleki prodani.

Nakupovanje trt in sadnih dreves. Goriški deželni odbor razglasa, da vsprejema naročila za nakup trt, cepljenih na ameriški podlagi, pripravljenih po sistemu prisilnega kaljenja, kakor tudi sadnih drevesc in murv, pridelanih v deželni trtnici in drevesnici leta 1908/09.

Po svetu.

Kanadsko brodovje. Kanadska vlada je dovolila 20 milijonov dolarjev za zgradnjo lastnega brodovja, katero bodo izpopoljevali in popravljali z nadaljnimi tremi milijoni, ki jih bo vlada vsako leto v to svrhu prispevala.

Perzijski eks šah se je že nastanil v svoji novi palači v Odesi. Na razpolago mu je 32 sob, ki stanejo na leto silno svoto denarja. Svita Mohamed-Alija obstoji iz 38 oseb.

V vlak je skočil s tira na postaji Nendau blizu Karlovih Var. Brzovlak je butil v tovrni vlak, vsled česar je bilo nekoliko vozov poslednjega dvignjenih iz teči. Kakih osem ali deset oseb je opasno ranjenih.

Ulovljen morski volk. Minulih dni so ulovili v Lukovem pri Senju 6 m 60 cm dolgega in 20 stotov težkega morskega volka. Morskega psa bodo odvedli v Budimpešto, na javen ogled, ribiče je pa morska oblast dobro nadarila.

Čenstohovska razstava, katera ostane v zgodovini zbližanja Čehov in Poljakov zapisana z zlatimi črkami, je

bila minulo nedeljo zatvorjena. Obiskalo je razstavo nad 375 tisoč ljudi. Deficit znaša približno 20 tisoč rubljev. Vlada ni dovolila, da bi mesto Čenstohov prispevalo za razstavo 7 tisoč rubljev, za to pa zahteva od razstavnega odbora 2 tisoč rubljev za izvanredno policijsko službo.

Osveta neuslišanega. V kraju Rinke pri Bochumu na nemškem so v neki gostilni ravno obhajali poroko. Nekako ob 3. uri v jutro je planil v gostilno neki mlad človek, ki ga je bila nevesta prej odbila in je vrgel dinamično patrono med prestrašene goste. Naboj je eksplodiral in ranil 6 oseb zelo. V splošni zmedenosti je storitelj ušel. Prijeli so pa pozneje nekega rudarja, ki ga sumijo.

Leharjev „Knežji otrok“ je najnovejša opereta, po svoji „Veseli udovici“ znanega komponista. Tekst Leonov je brez smisla in šale, ter poln mučnih situacij. Glasba je dobro delo, samo, da stopi večkrat na mejo operete.

Glavni redakter „New York Herald“, John R. O. Donnell, ki je bil 25 let v uredništvu lista, je pred 3 dnevi umrl.

Rauch — odstopi? Koalicijski listi poročajo z veliko gotovostjo, da bode baron Rauch v kratkem odstopil. Pravijo, da se je baron Rauch sprl z Ärenthalom in Wekerlom. Na Wekerla se zelo ljuti, ker se on ni hotel in mogel radi pomanjkanja časa zadnjičkrat v Budimpešti posvetovati z „najbolj hrvatskim“ banom. Ärenthal pa mu je povedal, da ne more odobravati hrvatske politike proti Srbom. Listi celo poročajo, da dobi banalne vajeti neki general. — Raucha morda bolj kot kaj drugega jezi slab uspeh pri pravdi, sicer pa dvomimo, da bi ta klošč odšel.

Demonstracija pri procesiji. V Levovem je priredil škof Bandurski procesijo, ki je pričela pri dominikanski cerkvi. Ko so se pomikali mimo rusinskega „Narodnega doma“ so jih Ukrajinci polivali z vodo in prepevali „Šče ne umerla Ukrajina“. Mesto je razburjeno vse povprek.

Zakaj se ogrski plemenitaši tako branijo splošne in enake volilne pravice? Budimpeštansko socialistično glasilo „Nepszava“ objavlja statistične podatke, zakaj se ogrski plemenitaši tako krčevito vzdržujejo na vladi in se branijo splošne in enake volilne pravice. Na Ogrskem se na pr. plača 248 milijonov kron davka iz sladkorja, špirta, petroleja in mesa, dočim se plačuje zemljiškega davka le 67 milj. kron. Pa kako plačujejo plemenitaši ta davek! Eszterházyji imajo 442 tisoč oralov zemlje in plačujejo okrog 644 tisoč zemljiškega davka, to je nekaj nad 1 K od vsacega oralu. Grof Pallavicini plača od svojega zemljišča (66 tisoč oralov) po 2 K od oralu, grof Wenkheim plača od svojega imetja v Kigyošu še nekaj manj. Sedaj pa pogledjmo, koliko plačujejo kmetje od svojih zemljišč: v Köröstarői 13 K 36 vin., v Endrödu 8 K 64 vin., v Kétegyhazu 10 K 46 vin. itd. Kmet plača tedaj po 5 do 6 krat toliko zemljiškega davka kot ogrski plemenitaš. Kjer plača kmet od oralu 6 K 80 vin., tam plača grof Chotek 3 krone, grof Széchenyi 355 K, kjer plača kmet K 2'10, plača Wenkheim samo 70 vin, Széchenyi pa samo 47 vin. In pri tem poseduje 3 tisoč veleposestnikov v Ogrskem! Razumljivo je, zakaj imenujejo ogrski plemenitaši demokratično politiko „samoumor“.

2569 smrtnih obsodb v enem letu. V jesenskem zasedanju ruske dume bo v dragič podan predlog na odstranitev smrtnih kazni na Ruskem. Povod so dale grozne številke statistike iz leta 1908. Akoravno je bil predlog v dumi že enkrat odklonjen, se bo o njem torej govorilo še enkrat. Lansko leto je bilo na Ruskem izdanih 2569 smrtnih obsodb, vsak dan torej 7; večinoma zaradi umora ali ropanja, le redkokedaj zaradi zločinov proti državnemu redu. Kar se posameznih mest tiče, stoji v ospredju Odesa s 30% vseh smrtnih obsodb. Predsednik dume Chomjakov je dejal ruskim žurnalistom, da smatra smrtno obsodbo za nesmisel, kajti vlada sama pripušča to obsodbo tudi za zločine, ki so že davno zastarani, in obsojenec pogosto ne ve, zakaj je bil obsojen na smrt.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Kranjski deželni zbor.

v Ljubljana, 11. okt. Današnja seja kranjskega deželnega zbora se je pričela že ob 8. uri zjutraj. Na dnevnem redu je lovski zakon. Poslanci obeh strank so došli polnoštevilno; doslej še ni bilo večjih spopadov. Vsi poslanci so vsled sobotnih dogodkov še zelo razburjeni.

Kranjski deželni zbor.

o Ljubljana, 11. okt. (Brz. N. D.) Narodno-napredni poslanci so pričeli s tehnično obstrukcijo. Pri specialni debati o lov. zakonu stavijo pri vsaki točki spreminjvalne predloge. Šuklje namerava vsled tega celi zakon, ki obsega nad 100 točk, razdeliti v štiri dele in dati obravnavati potem skupno o 25 in več točkah. Tako postopanje bi seveda znova vzbudilo hrupno obstrukcijo.

Deželnozbornske volitve na Goriškem.

v Gorica, 11. okt. (Brz. „Nr. Dn.“) Klerikalci so zmagali pri včerajšnji volitvi iz kmečke skupine na celi črti razun na Krasu, kjer je izvoljen dr. Gregorin in pride torej med dvema klerikalcema do ožjih volitev. (Klerikalna kandidata sta bila dr. Stepančič, sodni svetnik in pos. v Gorici ter F. Zlobec, pos. v Ponikvah. Op. uredn.)

v Dunaj, 11. okt. Današnja „Mittagszeit.“ poroča o obstrukciji naprednih Slovencev v kranjskem deželnem zboru in piše: Videli bodemo, ako bo imel gosp. Šusteršič, ki je pobil obstrukcijo v kranjskem deželnem zboru hišniškimi paragrafi, korajžo tudi na Dunaju obstruirati. Videli bodemo, ali se je večina kaj naučila ali ne. Važnejši kot so prepričani med gg. Šusteršičem in Tavčarjem je za nas državni zbor in obstrukcija v njem je greh nad vsemi avstr. narodi.

Kaznovani laški demonstranti.

v Gorica, 11. okt. Zaradi demonstracij proti premestitvi slovenskega učiteljskega iz Kopra v Gorico je kaznovala goriška policija 20 oseb z 48 ur. do 14 dni zapora, proti nekaterim se je pa upeljala sodnijska preiskava.

Kabyli prosijo za mir?

v Melilla, 11. okt. V španski tabor je došlo več glavarjev kabylskih plemen v nadarski in barraški okolici ter naznanilo, da se brezpogojno podvržejo.

Rusko-turško zблиževanje.

o Carigrad, 11. okt. V političnih krogih kroži vest, da namerava Turčija privoliti, da se more vsako leto

nekaj ruskih vojnih ladij peljati skozi Dardanele. To bi bila posledica sestanka v Livadiji.

Čehi groze z obstrukcijo v drž. zboru.

o Praga, 11. okt. Včerajšnji češki listi izjavljajo govoreč o odgodenju češkega dež. zbora več ali manj odkrito, da pride ponovno do obstrukcije v drž. zboru.

Različne vesti.

z Petrograd, 11. oktobra. Kakor se sliši, namerava ruski car potovati v Italijo 19. oktobra čez Odeso, Aleksandrovo, Poznanj in Monakovo. Spremljal bode carja minister Izvoljski. Potovanje se bo tako izvršilo, da se bo car popolnoma izognil Avstrije. Po morju noče car potovati, ker bi se moral dotakniti Grške, cesar pa noče storiti.

z Kolonija, 11. okt. Poliomyelitis (otrpnenje mozga), znana kužna bolezen, se je pojavila na zapadnem Nemškem v velikem številu slučajev. V okraju Arnsberg samem je zbolelo doslej 450 otrok, izmed katerih jih je umrlo 70.

z Draždane, 11. oktobra. V soboto zvečer so našli 15 letnega mesarskega učenca Höcha v nekem kamenolomu bl. Hostervica umorjenega in oropanega. Učenec je imel glavo razbito in več ran z nožem. O morilcu ni nobenega sledu.

z Belgrad, 11. oktobra. V srbski železniški upravi so prišli velikemu poneverjenju pri naročilih lokomotiv in vozov na sled. Neka belgijska tovarna je pošljala mesto novih stare in pa take stroje, katere so druge železniške uprave zavrnilo, v Srbijo. Železniška uprava je vedela za to, a ni ničesar rekla. Doslej se je dognalo, da znaša oškodovanje srbske države okrog 1 milijon kron. Uvedla se je stroga preiskava.

z Praga, 11. okt. Odbor društva čeških časnikarjev izjavlja, da je vest o izključenju drž. poslanca Klofača iz društva neresnična.

z Madrid, 11. okt. Vodja republikanske šole v Barceloni Ferrer je zaradi udeležbe pri julijskih izgrediv obsojen na smrt in njegovo imetje je konfiscirano.

z Praga, 11. okt. Včerajšnji prvi bum nemških visokošolcev je potekel mirno.

Obrambni vestnik.

Odgovor Roseggerju. Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje zavezali plačati: 410. Nemenovani slovenski dijaki; 411. dr. Fr. Lipold, odvet. kand. v Celju; 312. Ivan Marovt, brivec v Žalcu; 413. Ivan Kapus, brivec v Celju; 414. Dolenjsko

pevsko društvo v Novem mestu (plačalo 50 K 70 v); 415. + 416. Podružnica sv. Cirila in Metoda na Viču za 2x200 (plačala 400 K); 417. Sajovic Janko, trgovec v Kranju; 418. Josip Uvar, zasebni uradnik v Kranju; 419. Cvar Josip, zasebni uradnik v Kranju vzajemno s Sajovic Jankom, trgovcem v Kranju; 420. Kukovec Vinko, stavb. mojster v Celju; 421. Lebič Fani, restavraterka v Celju („Narodni dom“); 422. Višja dekliška šola in mestni licej v Ljubljani (plačala 22 K 44 v).

Književnost.

o Dijaški almanah za leto 1909/10 je pravkar izšel, odlikuje se po bogati vsebini in okusni obliki. Natančnejšo oceno priobčimo.

o „Blagor na vrtu cvetočih brešev“ in „Mavrični ptič“. Te dve povesti glasovitega pisatelja Zeyerja vsebuje 10. zvezek Salonske knjižnice v nakladi Andreja Gabrščka v Gorici. Cena broš. knjigi K 1'40, s poštnino 10 vin. več. Toplo priporočamo!

Društvene vesti.

Žalska m. in ž. podružnica C.-M. družbe vabi na vinsko trgatavo, ki se vrši v sredo, dne 13. vinotoka v prostorih kolodvorske restavracije v Žalcu. Sodeluje žalski sekstet. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vinarjev. Čisti dobiček je za družbin obrambni sklad.

492 2-1

Nc I. 129/9, 1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

S sklepom c. kr. okrajnega sodišča v Rogatcu z dne 7. oktobra 1909, oprav. šte. Nc I. 129/9 dovoljena sodna dražba nekdanj Jos. Vinc. Krisperjevega posestva v Rogatcu se vrši dne

30. oktobra 1909

v Rogatcu h. št. 32 oziroma na licu mesta ob 9. uri zjutraj in se bo nadaljevala popoldne eventualno tudi drugi dan.

Celotna izklicna cena posestva je K 17.650.

Zemljišča se bodo prodajala v celoti oziroma po spodaj označenih skupinah ali pa tudi po parcelnih delih.

Izklicne cene posameznim skupinam so določene:

- I. Za hišo šte. 32 v Rogatcu z vrtom in gozdnim deležem K 8000.—
- II. Za travnike v Costah „ 2000.—
- III. Za gozd v Kerčah „ 150.—
- IV. Za gorico št. 111 (Weingartenhaus) s hlevom, pritiklinami in zraven spadajočimi gozdi, pašniki in travniki „ 6300.—

Ta skupina se bo prodajala tudi eventualno v podskupinah (3).

- V. Za travnike in pašnike v kat. obč. Nadole „ 1200.—

Vadij 10% izklicne cene, po končani dražbi še nadaljnih 30% v roke sodnemu komisarju.

Prodajalci si pridržijo pravico v teku 8 dni po dražbenem naroku ponudke odobriti ali odkloniti.

Podrobni podatki so razvidni iz dražbenih pogojev na sodni deski v Rogatcu.

Jos. Vinc. Krisperjevi dediči.

Udobno urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi šrkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradam v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinejših izpeljave. — Vežanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. — Strogo solidno delo.

SVODI K
SVODIM!

**ZVEZNA
KNJIGOVEZNICA
V CELJU**
Schillerjeva cesta šte. 3.